

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
Ustavno pravna komisija

Broj: 01/1-011-532/01
Sarajevo, 04.09.2001.

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Primljeno: 08. 10. 2001			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01/1-011-532/01			rx

B

Z A P I S N I K
sa trinaeste sjednice Ustavno - pravne komisije

Sjednica je održana dana 04.09.2001.godine sa početkom u 11,00 sati.

Sjednici us prisustvovali:

1. Mirko Banjac	6. Željko Bilbija
2. Bogić Bogićević	7. Hilmo Neimarlija
3. Miro Grabovac - Titan	8. Mirko Mijatović i
4. Muhamed Begović	9. Mariofil Ljubić
5. Osman Brka	

S tim da su članovi komisije Mariofil Ljubić i Miro Grabovac -Titan kasnili 45 minuta.

U svojstvu predstavnika predlagača Vijeća ministara BiH sjednici su prisustvovali : Jusuf Halilagić, Amir Pilav i Dragiša Stanković.

Sjednici su takođe prisustvovali zaposleni u stručnoj službi Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH: Vedran Hadžović i Milan Zjajić.

Predsjedavajući komisije Mirko Banjac je predložio sljedeći:

D N E V N I R E D :

- ✓1. Verifikacija zapisnika: sa XII sjednice Ustavno-pravne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održane 29.08.2001.godine,
- ✓2. Prijedlog zakona o prebivalištu i boravištu građana BiH,
- ✓3. Prijedlog zakona o ličnoj karti državljanina BiH
- ✓4. Prijedlog zakona o jedinstvenom matičnom broju
- ✓5. Prijedlog zakona o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka
6. Prijedlog zakona o zaštiti ličnih podataka
- ✓7. Prijedlog zakona o Tužilaštvu BiH,
8. Prijedlog zakona o važnosti javnih isprava u BiH,
9. Ostala pitanja.

te otvorio raspravu o predloženom dnevnom redu.
Nije bilo primjedbi te je predloženi dnevni red jedoglasno prihvaćen.

Ad. 1.

Zapisnik sa XII sjednice Ustavno-pravne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održane 29.08.2001.godine je jednoglasno, bez primjedbi verifikovan.

Ad. 2. - 6.

Nakon otvaranja druge tačke dnevnog reda Predsjedavajući komisije dao je riječ predstavniku predlagača, koji je predložio da se vodi zajednička rasprava o pet prijedloga zakona.

Prijedlog predstavnika predlagачa gospodina Jusufa Halilagića da se vodi zajednička rasprava o tačkama dnevnog reda od 2. zaključno sa 6. je prihvaćen, jer se radi o prijedlozima zakona takozvanog CIPS projekta. Nakon toga predstavnik predlagачa je istakao da svaki prijedlog zakona sadrži ustavni osnov za donošenje. Da se u toku rada pojavilo osporavanje ustavnog osnova, pa je u dogovoru sa OHR-om održano više sastanaka kojima su prisustvovali predstavnici oba entiteta. utvrđen je ustavni osnov sadržan u članu 2. Ustava BiH, prema kojem se Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i sloboda direktno primjenjuje i iznad svih je zakona. Pored toga u stavu 3. člana 2. se navodi da je pravo svakog građanina za slobodno kretanje i prebivalište. Na kraju je istakao da je lična karta do sada uglavnom korištena za unutrašnje kretanje, a da će ubrzo postati međunarodna putna isprava umjesto pasoša. U ovom trenutku u BiH postoji devet verzija ličnih karata i da sve to onemogućava kretanje naših građana u dvije susjedne zemlje SRJ i Republiku Hrvatsku, a u skoroj budućnosti očekuje se mogućnost putovanja sa ličnom kartom i u Sloveniju.

Zatim se za riječ javio član komisije Željko Bilbija i osporio ustavno-pravni osnov za donošenje ovih pet zakona pošto je članom 3. tačka 1. Ustava BiH određena nadležnost države BiH, a sistemom negative enumeracije dolazi se do zaključka da statusne stvari građana spadaju u nadležnost entiteta. Nastavio je detaljnije osporavanje svakog navedenog ustavnog osnova, postavljajući pitanje: Čime je to u FBiH i RS zabranjeno kretanje roba, usluga, kapitala i ljudi? Osporavajući navedeni član 3. Ustava je istakao da se vjerovatno mislilo na tačku 5. dodatne nadležnosti pod pretpostavkom da su se entiteti o tome složili. Istakao je da za zakone pod tačkama dnevnog reda 2;3 i 4. ustavni osnov uopšte nije naveden, jer je očigledno predlagач bio na mukama da ga nađe, jer ga u Ustavu i nema. Na kraju je apelovao da se uspostavi i institucionalizuje načelo vladavine prava i da se svjesnim kršenjem Ustava BiH nemože doprinijeti njegovoj realizaciji.

Muhamed Begović je u svojoj diskusiji posebno dao akcenat "dodatnim nadležnostima", jer po njemu BiH će preuzeti nadležnost o onim stvarima o kojima se entiteti usaglasile, uz pretpostavku da je ustavima entiteta i zakonima taksativno utvrđena i nabrojana određena nadležnost. Ako to nije slučaj, po njemu nema se o čemu raspravljati, a ako jeste mora se provesti postupak pribavljanja saglasnosti od entiteta. Dalje je istakao da se slaže sa gospodinom Bilbijom da se predlagач mora u svakom prijedlogu pozvati na ustavni osnov za donošenje zakona.

U svojoj diskusiji član komisije Mirko Mijatović je naglasio da je obaveza komisije da cijeni da li ima protiv ustavnih odredbi u pojedinim zakonima i ustvrdio da je Zakon o ličnoj karti svojom suštinom i sadržajem protiv ustavan. Istakao je za primjer kaznene odredbe i postavio pitanje ko bi ih provodio? Za obrazloženja ustavnog osnova je istakao da su po njemu katastrofalna, jer ako nema organa koji će garantovati slobodu kretanja, nema ni garancije. Praksa da slobodu kretanja garantuju policije i drugi nadležni organi entiteta smatra normalnom i uspješnom, a ta garancija se predloženim zakonima po njemu ukida. Zaklinjanje u BiH, a predlaganje zakona mimo ustava je razgradnja države. Komisija mora voditi računa o konzistentnosti pravnog sistema, a ako država bude imala neprimjenjive zakone, postojaće samo u nekim floskulama i nikada neće zaživjeti kao država. Istakao je i "tešku političku kvalifikaciju" da možda neko hoće da unitarizuje BiH, a neko da je razgradi, ali da on nije ni za jednu varijantu nego za poštovanje jurisdikcije entiteta i da se zakonima BiH obavezuju da na cijelom području garantuju ravnopravnost građana, a sve mimo toga dignuti na nivo BiH. Da građane štiti zakonodavstvo BiH kao države. Postavio je pitanje vezano za alternativu na član 5. za koju je predlagач naglasio da nema saglasnost OHR-a i upitao se da možda nije u suprotnosti sa Dejtonskim sporazumom.

Predstavnik predlagачa je odgovarajući na pitanja rekao kako će primjenu kaznenih odredbi vršiti opštinski sudovi za prekršaje i ne želeći se upuštati u polemiku ponovio ranije navedene stavove o ustavnom osnovu.

Potom je riječ uzeo Predsjedavajući komisije Mirko Banjac i istakao da on nije pravni stručnjak, ali jeste jezički i da smatra da se određene stvari moraju i jezički tumačiti. Nadležnost institucija BiH je precizno nabrojana i postoji još i Konvencija o zaštiti ljudskih prava. Naglasio je da se u ustavno-pravnom osnovu mora pozvati na neku od njih, a kada je u pitanju dodatna nadležnost, ako postoji saglasnost entiteta i tu nema dvosmislenosti nego ima jezičke konkretnosti. Iznio je lični stav da ima izričite potrebe za se određeni zakoni donesu na nivou BiH, ali koristeći član 3. tačku 5. Ustava BiH, nabrojajući Zakon o ličnoj karti, jer u BiH nemože biti deset ličnih karata, a ubrzo će granice Evrope biti propusne sa ličnim kartama, ali sadržaj lične karte i izgled mora biti dogovoren, a ustrojstvo BiH biti vidljivo i Zakon o jedinstvenom matičnom broju, jer nesmiye se desiti da imamo ljude sa dva identična matična broja. Za Zakon o zaštiti ličnih podataka

misli da netreba biti zakon, već da se između entiteta napravi sporazum o tome i da se entiteti trebaju dogovoriti i kako će u Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija držati i razmjenjivati podatke. Isto tako je istakao da je sasvim dovoljno da se entiteti dogovore da na jedinstven način riješe prebivalište i boravište građana i da se sve to može postići koristeći član 3. tačku 5. Ustava BiH, jer drugačije neće ići. Zakona neće biti, optuživaćemo jedni druge preko medija, a to je rad u korist vlastite štete.

Za riječ se zatim javio član komisije Bogić Bogićević i naglasio da se danas raspravlja o ustavnom osnovu i iznio lični stav da on postoji kako ga je naveo predlagač, u članu 2. Ustava BiH koji predviđa direktnu primjenu konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i da će glasati za ustavni osnov, a o sadržaju će se govoriti kasnije. Na ovo je uzvratio gospodin Mirko Banjac da se pozivanje na ljudska prava i kalemljenje samo za sebe tih prava može smatrati u najmanju ruku diskriminacijom, a gospodin Bogićević uzvratio da uvažava svačije mišljenje i da je iznio vlastiti stav.

Potom je riječ ponovo uzeo gospodin Begović i upitao se da li će se prikupiti hrabrost i snaga da se ne koči proces i prihvatiti prijedloge uslovnno uz obavezu predlagača da poštuje odredbe člana 3. tačka 5. provjeri je li nadležnost entiteta taksativno nabrojana, da li se izdaju lične karte samo sa oznakom entiteta i ako ima takvih slučajeva mogao bi se primjeniti sistem supstitucije nadležnosti. Podsjetio je na latinske izreke da i najveći zakon može biti najveća nepravda i da nemora biti časno sve što je zakonom dozvoljeno. Postavi je pitanje o mogućem korištenju osnova o zaštiti suvereniteta, jer ako je izdata na primjer lična karta u Orašju od Herceg Bosne, je li ugrožen suverenitet BiH?

Član komisije Hilmo Neimarlija je naglasio da se danas raspravlja o ustavnom osnovu, a o sadržaju će se raspravljati kasnije. Te da predloženi zakoni predstavljaju organsku cjelinu i vezani su uz Zakon o ličnoj karti i da bi prema njima trebali imati jedan formalni i funkcionalni odnos i kada je u pitanju ustavni osnov.

U svojoj diskusiji gospodin Osman Brka je istakao zadovoljstvo što i pored iznesenih razlika nema dilema i svi se slažu da treba ličnu kartu na jedinstven način uraditi za teritoriju BiH. Istakao je činjenicu da se mnogi plaše unitarizacije i da nevidi potrebu da se to ističe, jer su možda ljudi iz Tuzle žešći protiv unitarne BiH nego ljudi iz Banjaluke. Oko toga postoji koncenzus, da BiH treba biti decentralizovana demokratska država. Smatra da je donošenje zakona o novim dokumentima imperativ i prihvaćće ustavni osnov ali sugerše predlagaču da možda nađe bolje objašnjenje za Parlament.

Prilikom ponovne diskusije gospodin Mirko Mijatović se osvrnuo na član 2. tačku 2. Ustava BiH – direktnu primjenu Konvencija o ljudskim pravima i istakao da se radi o zamjeni teza i da se Konvencije nemogu direktno primjenjivati, nego je u pitanju obaveza BiH da ih implementira u vlastiti Ustav i zakone. Konvencije nemogu biti iznad zakona, nego u zakonu.

Predsjedavajući Mirko Banjac je ponovo naglasio da je jedini izlaz u članu 3. tačka 5. Ustava, što suštinski mijenja pristup ustavno-pravnom osnovu, kao i činjenicu da se u svih 5. zakona poziva na državljanstvo BiH, a namjerno ili nenamjerno zaboravlja da je ono izvedeno iz državljanstva entiteta, kako je navedeno u članu 1. tačka 7. a).

Predstavnik predlagača Jusuf Halilagić je obavjestio prisutne da je on jedan od trojice zastupnika BiH kod Doma za ljudska prava i da se Konvencije o ljudskim pravima direktno primjenjuju i da je dosta predmeta na taj način riješeno, a na pitanje gospodina Banjca da navede koje Konvencije su konkretno u pitanju, naveo je Pravo na slobodu kretanja, miran porodični život, sudsku zaštitu, te da je unutar BiH prioritet državljanstvo entiteta, a prema vani postoji samo državljanstvo BiH. Dalje je naveo da je traženo mišljenje entiteta i da je dobijen pozitivan odgovor od FBiH, a Republika Srpska iznijela primjedbe koje su se otprilike čule na sjednici.

Zatim je riječ tražio Sekretar Zajedničkih službi Parlamenta BiH Vedran Hadžović i naglasio da je nedavno za Delegaciju u Vijeću Evrope pisao informaciju o ovim zakonima i da su oni navedeni o Mapi puta i Bijeloj knjizi uslova za prijem u Vijeće Evrope. Lično smatra da su u pitanju čisto evidencije i da je to jedno praktično pitanje bitno za funkcionisanje jedne države. Popis 91. i danas bitan za BiH rađen je po jedinstvenom Zakonu o prebivalištu i boravištu donešenom prije 30-tak godina, a sada bi se moglo desiti da imamo različite, a to ima veze i sa Izbornim zakonom BiH. Naglasio je da je gledao kod kolege ličnu kartu iz RS i da tamo nigdje nema navedena BiH i da ima potrebe da se ova problematika uredi, ne ulazeći u sadržaj.

Nakon toga je predstavnik predlagača rekao kako je u Sloveniji zabranjeno upravljanje vozilima vozačima iz Republike Srpske, jer se iz njihove vozačke dozvole ne vidi iz koje države dolaze.

Predsjedavajući Banjac je zamolio prisutne da se ne pripisuju jedni drugima ono šta nisu rekli, jer govori da treba urediti, ali postavlja pitanje zašto se krši Ustav i ne traži ustavni osnov tamo gdje ga ima. Postavio je pitanje kuda bi išla sredstva od kazni, jer BiH nema izvornih prihoda?

Na ovo je reagovao gospodin Neimarlija ističući da kada bi sredstva od kazni išla u Sarajevo bi bio brutalan oblik unitarizacije, ali da je to nešto što se izvodi iz zakona i da vjerovatno ovo nisu prvi zakoni u BiH sa kaznenim odredbama. Predloženi zakoni po njemu pomažu da svi građani izravnije i jednostavnije koriste zajedničko pravo i kao primjer naveo da činjenica da svaki policajac u SAD ima u kompjuteru podatke o svim dozvolama za cjelokupne SAD.

Na kraju rasprave ponovo se javio za riječ gospodin Bilbija i zamolio da se ne žuri i da bi se iz ove situacije mogao naći izlaz ili na komisiji, Kolegiju i slično i da se do rješenja može doći.

Onda je Predsjedavajući Mirko Banjac pozvao prisutne na pripremu za izjašnjavanje ističući da se najprije glasa za prijedlog predlagača ustavnog osnova, uz sugestiju gospodina Begovića da se bolje obrazloži, a zatim glasa o prijedlogu da se ustavni osnov može tražiti u članu 3. tačka 5. Ustava BiH za sve zakone.

Prijedlog zakona o prebivalištu i boravištu građana BiH,

1. Prijedlog predlagača uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog osnova član 3. tačka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedavajući je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o ličnoj karti državljana BiH

1. Prijedlog predlagača uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog osnova član 3. tačka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedavajući je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o jedinstvenom matičnom broju

1. Prijedlog predlagača uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 5. "protiv" 3. "uzdržan" niko.

2. Prijedlog ustavnog osnova član 3. tačka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 5. "uzdržan" niko.

Predsjedavajući je konstatovao da je većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka

1. Prijedlog predlagača uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog osnova član 3. tačka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedavajući je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o zaštiti ličnih podataka

1. Prijedlog predlagača uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog osnova član 3. tačka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedavajući je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Ad. 7.

Otvarajući raspravu po ovoj tački dnevnog reda Predsjedavajući je dao riječ predstavniku predlagača, a kada je predstavnik predlagača istakao da ostaje kod ustavnog osnova, opomenuo ga da se radi o raspravi nadležne komisije i da je o ustavnom osnovu već raspravljano, ovaj je dodao da se radi o zakonu koji je neophodan kako bi funkcionisao Sud BiH.

Potom je Predsjedavajući konstatovao da nije bilo uložених amandmana i otvorio raspravu. Kako niko nije želio učestvovati u raspravi, stavio je prijedlog na glasanje. "za" su glasala 4, "protiv" 3, a "uzdržana" bila 2. člana komisije, te je Predsjedavajući konstatovao da je prostom većinom prihvaćen Prijedlog zakona o tužilaštvu BiH, kako ga je predložio predlagač i upućuje u dalju proceduru. Za izvjestioca na sjednici Predstavničkog doma je određen Mirko Banjac.

Ad. 8.

Nakon što je otvorio ovu tačku dnevnog reda Predsjedavajući Mirko Banjac je dao riječ predstavniku predlagача.

Predstavnik predlagача gospodin Jusuf Halilagić je ukazao da je u dnevnom redu koji je on dobio ispušten puni naziv zakona. Puni naziv zakona je Zakon o važnosti javnih isprava u BiH. Dalje je govorio o ustavnom osnovu za donošenje i razlozima za donošenje i ciljevima zakona. Istakao je da se prvenstveno želilo omogućavanje većeg stepena zaštite prava građana, kako bi mogli koristiti javne isprave izdate na području cijele BiH i inostranstvu. Mnoge ne sadrže naziv države Bosne i Hercegovine, a u pitanju su najčešće izvodi iz matičnih knjiga rođenih, vjenčanih ili umrlih i prava koja iz njih proizilaze. Na pitanje gospodina Begovića da li se radi o ranije izdatim ispravama ili onima koje tek nadolaze? Predstavnik predlagача je nastavio. Nije sporno da isprave izdaju različiti organi u BiH, a ne samo institucije BiH, nego i entiteti i Distrikt Brčko. Neke isprave izdate u Republici Srpskoj nemaju u nazivu ime države BiH i tu nastaju poteškoće za građane kada u inostranstvu pokušaju da ostvare neka prava. Zakon omogućava proceduru, tako da bilo koja javna isprava izdata od bilo kojeg organa u BiH, kako prije sticanja nezavisnosti, tako nakon 1992. godine do danas, neće stvarati probleme oko ostvarivanja prava koja iz tih isprava proizilaze. U pitanju mogu biti i različite sudske presude i slično, a priznaju se i sve isprave bivše SFRJ izdate do 6. aprila 1992. godine.

Zatim je Predsjedavajući istakao da je poslanik Željko Bilbija uložio amandmane i otvorio raspravu o amandmanima. Predstavnik predlagача nije komentarisao uložene amandmane.

Zatim se za riječ javio gospodin Hilmo Neimarlija i iznio svoje mišljenje da su amandmani u nesuglasju sa samim karakterom zakona.

Željko Bilbija je zatim kratko obrazložio uložene amandmane i istakao da je želio da se poštuje podjela nadležnosti između države i entiteta, a da entitetske skupštine regulišu važnost isprava koje one izdaju.

Član komisije Mirko Mijatović je tražio da se izdvoji njegovo mišljenje kada je u pitanju ustavni osnov za donošenje, naglašavajući da je sramotno za državu navođenje člana 1. za ustavni osnov zakona i bilo čega drugog osim Ustava.

Predsjedavajući je upozorio da je rasprava o ustavnom osnovu vođena ranije i da je to prošlost i kako nije bilo novih diskutanata pozvao članove komisije da glasaju o amandmanima. Sa 5. glasova "za" komisija je natpolovičnom većinom prihvatila amandmane poslanika Željka Bilbije.

U toku rasprave o amandmanu koji je uložio poslanik Mirko Banjac je utvrđeno da se usvojenim amandmanima Željka Bilbije mijenja karakter zakona, pa je komisija zaključila da se rasprava o ovoj tački dnevnog reda odgodi za narednu sjednicu i Prijedlog zakona vrati na početak rasprave.

Ad. 9.

Kako nije bilo prijedloga za ovu tačku dnevnog reda Predsjedavajući je zaključio jedanaestu sjednicu u 13,30 sati.

PREDSJEDAVAJUĆI
USTAVNO - PRAVNE KOMISIJE
Mr. Mirko Banjac

